

Ірина Лукач

докторка юридичних наук, доцентка,
професорка кафедри господарського права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
(Київ, Україна)
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-4460-5613>
Researcher ID: <http://www.researcherid.com/rid/G-1566-2017>
lukachiryna@gmail.com

DOI: 10.33498/opus-2019-08-145

УДК 347.724

ПРИНЦИП ПРОПОРЦІЙНОСТІ ЧАСТКИ В СТАТУТНОМУ КАПІТАЛІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ПРАВУ НА УПРАВЛІННЯ

АНОТАЦІЯ. За ступенем впливу на підприємництво прийняття Закону України “Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю” (Закон) можна порівняти з прийняттям Цивільного та Господарського кодексів України в 2013 р., оскільки товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ) є найбільш популярною організаційно-господарською формою в Україні, яка лишає далеко “за бортом” інших конкурентів. Не можна не відзначити низку позитивних новел, які запровадив Закон. Водночас він приніс дисбаланс у принцип пропорційності частки в статутному капіталі ТОВ.

Метою статті є висвітлення принципу пропорційності частки в статутному капіталі ТОВ праву на управління в українському праві.

Якщо принцип пропорційності частки в статутному капіталі реальному внеску не буде дотримано ТОВ, треті особи не матимуть доступу до інформації про відсоткове співвідношення. Виникає як небезпека введення в оману контрагентів щодо реального стану речей в корпоративному управлінні товариства, так і можливих позовів щодо перерозподілу частки в межах самого ТОВ. Використовуючи порівняльно-логічний метод, було порівняно українську термінологію щодо частки в статутному капіталі з німецьким законодавством, яке є найбільш наближеним до українського, а також зроблено висновок, що в німецькому законодавстві цей принцип дотримано.

Принцип пропорційності частки в статутному капіталі ТОВ праву на управління містить важливе практичне завдання: його дотримання є запорукою інформативності реального внеску учасника у співвідношення до можливості голосування на загальних зборах. Це дає можливість третім особам реально оцінити розподіл корпоративного управління в товаристві. І навпаки, нехтування цим принципом може призвести до зловживання як корпоративними правами, так і правами третіх осіб. Застосування принципу пропорційності порушено у Законі. Проблему посилює той факт, що є численні колізії як у самому Законі, так і в його співвідношенні з Законом України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб –

© Ірина Лукач, 2019

Ірина Лукач

підприємців та громадських формувань”. З метою дотримання принципу пропорційності частки в статутному капіталі ТОВ праву на управління потрібно внести зміни до Закону, а саме, викласти в такій редакції ч. 2 ст. 14: “Вартість вкладу кожного учасника товариства повинна відповідати номінальній вартості його частки” та ч. 3 ст. 29: “Кожен учасник товариства на загальних зборах учасників має кількість голосів, пропорційну до розміру його частки у статутному капіталі товариства”.

Ключові слова: товариство з обмеженою відповідальністю; частка в статутному капіталі; статутний капітал; державна реєстрація юридичних осіб; господарські товариства; учасники товариства з обмеженою відповідальністю.

Закон України “Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю” (далі – Закон)¹ став важливою віхою на шляху становлення корпоративного законодавства. Він нарешті комплексно врегулював правовий статус одного з найпопулярніших суб’єктів господарювання України – товариства з обмеженою відповідальністю (далі – ТОВ). Серед важливих новел законодавства варто згадати легалізацію наглядової ради, визначення порядку спадкування частки в статутному капіталі товариства та звернення стягнення на частку в статутному капіталі. Згідно зі статистичними даними станом на 1 квітня 2019 р. кількість ТОВ серед юридичних осіб за організаційно-правовими формами господарювання становить 643 612². Організаційно-правова форма ТОВ вперше була закріплена в Законі про товариства з обмеженою відповідальністю (далі – *GmbHG*), прийнятому в Німеччині 20 квітня 1892 р. Після успіху цієї корпоративної форми в Німеччині вона набула поширення по всьому світу: в Австрії (1906 р.), у Португалії (1917 р.), у Бразилії (1919 р.), у Словаччині (1920 р.), у Чилі (1923 р.), у Франції (1925 р.), у Бельгії (1935 р.)³.

Незважаючи на всі позитивні новели Закону, не можна замовчувати його дисбалансований підхід у розщепленні понять “частка в статутному капіталі” та “право на управління”, що приносить дисбаланс у принцип пропорційності частки в статутному капіталі ТОВ.

Потрібно зауважити, що принцип пропорційності частки в статутному капіталі праву на управління не досліджувався в українській юридичній літературі з огляду на новели Закону, проте активно обговорювався у практичній юридичній літературі (про що йтиметься далі).

¹ Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6 лютого 2018 р. № 2275-VIII <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>> (дата звернення: 07.05.2019).

² “Кількість юридичних осіб за організаційно-правовими формами господарювання” (Держстат України, 1 квітня 2019 р.) <http://www.ukrstat.gov.ua/edrpy/ukr/EDRPU_2019/ks_opfg/ks_opfg_0419.htm> (дата звернення: 04.05.2019).

³ ‘Gesellschaft mit beschränkter Haftung (Deutschland)’ (Wikipedia – Die freie Enzyklopädie) <[https://de.wikipedia.org/wiki/Gesellschaft_mit_beschr%C3%A4nkte_Haftung_\(Deutschland\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Gesellschaft_mit_beschr%C3%A4nkte_Haftung_(Deutschland))> (accessed: 04.05.2019).

Метою дослідження є висвітлення принципу пропорційності частки в статутному капіталі ТОВ праву на управління в українському праві.

У попередніх своїх працях нами було доведено, що корпоративні права – це права акціонера чи учасника ТОВ, що впливають із їхньої частки в статутному капіталі такого товариства. Частка в статутному товаристві – це частина статутного капіталу ТОВ чи акціонерного товариства. Предметом відчуження є саме частка в статутному капіталі, а не корпоративні права⁴. Поняття частки в статутному капіталі Закон не встановлює. Відповідно ж до ч. 1 ст. 12 розмір статутного капіталу товариства складається з номінальної вартості часток його учасників, виражених у національній валюті України.

Виникає запитання, а чи може співвідношення номінальної вартості і частки бути різним? Закон не дає прямої відповіді на це запитання, але на нього можна відповісти шляхом комплексного тлумачення норм. Відповідно до ч. 2 ст. 12 Закону:

Розмір частки учасника товариства у статутному капіталі товариства може додатково визначатися у відсотках. Розмір частки учасника товариства у відсотках повинен відповідати співвідношенню номінальної вартості його частки та статутного капіталу товариства⁵.

Таким чином, номінальна вартість частки учасника має відповідати його частці в статутному капіталі. Наприклад, якщо статутний капітал ТОВ “Сопілка” становить 10 тис. грн, а його учасниками є два громадянина – Байда та Вовк, частки яких поділено порівну по 50 %, то номінальна вартість кожного з учасників становить 5 тис. грн.

Однак згідно з ч. 2 ст. 14 Закону ‘вартість вкладу кожного учасника товариства повинна бути не менше номінальної вартості його частки’⁶. Таким чином, ця норма дозволяє робити номінальну частку в статутному капіталі відмінною від реального вкладу. У цьому випадку, якщо статутний капітал ТОВ “Сопілка” становить 10 тис. грн, а його учасниками є два громадянина – Байда та Вовк, частки яких поділено порівну по 50 %, то номінальна вартість вкладу кожного з учасників може становити більше, ніж 5 тис. грн.

Водночас Закон не розкриває, що саме мається на увазі під поняттям вклад учасника. Якщо дотримуватися логіки ч. 2 ст. 14 Закону, то потрібно розмежовувати поняття “частка в статутному капіталі”, “номінальна вартість частки” та “вклад”.

⁴ І Лукач, *Теоретичні проблеми правового регулювання корпоративних відносин в Україні* (Ліра-К 2015) 168.

⁵ Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (н 1).

⁶ Там само.

Ірина Лукач

На думку деяких юристів, за Законом частка не обов'язково повинна бути грошовою оцінкою вкладу. Навпаки, вклад до статутного капіталу можна буде вносити в розмірі, більшому за номінальну вартість частки. Це так званий “*share premium*” у ТОВ, якого досить довго чекали і приватні інвестори, і міжнародні фінансові організації⁷.

Проте не можна розглядати корпоративне законодавство окремо від податкового. Згідно з пп. 14.1.90 Податкового кодексу України (далі – ПК України):

Корпоративні права – права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами⁸.

Відповідно до пп. 165.1.44 ПК України до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включається ‘сума майнового та немайнового внеску платника податку до статутного фонду юридичної особи – емітента корпоративних прав, в обмін на такі корпоративні права’⁹.

Як видно, ПК України оперує поняттям “корпоративні права”, яким позначається частка в статутному капіталі господарської організації. За таким підходом частка в статутному капіталі має відповідати вкладу учасника та номінальній вартості частки, інакше такий внесок не буде вважатись часткою у статутному капіталі та буде оподатковуватись як фінансова допомога, що абсолютно не вигідно як для товариства, так і для його учасників.

Якщо звернутися до досвіду зарубіжних країн, то згідно з ч. 2 ст. 5 Закону Німеччини “Про товариства з обмеженою відповідальністю”¹⁰ номінальна вартість кожної частки повинна становити повну суму євро. Акціонер може підписати кілька акцій при формуванні товариства. Відповідно до ч. 3 ст. 5 сума номінальної вартості окремих частин може бути визначена різним чином. Сума номінальної вартості всіх акцій повинна дорівнювати сумі статутного капіталу. Але тут ідеться саме про те, що

⁷ О Даскалюк, ‘Equity and Management: нові можливості для учасників товариств з обмеженою відповідальністю’ (ЮРИСТ & ЗАКОН) <http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA011399> (дата звернення: 04.05.2019).

⁸ Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>> (дата звернення: 04.05.2019).

⁹ Там само.

¹⁰ Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung: erlassen am 20 April 1892 <<https://www.gesetze-im-internet.de/gmbhg/>> (accessed: 04.05.2019).

кожен учасник може мати різні частки, а не те, що вартість частки може визначатись по-різному¹¹. Тоді як положення Закону, як зазначалося вище, деякі юристи хочуть тлумачити як можливість відходу від принципу пропорційності додаткового вкладу.

Термінологічну плутанину посилює ще запровадження терміна “додатковий вклад”. Закон України “Про господарські товариства”¹² не оперував цим терміном. Стаття 52 зазначеного акта регламентувала порядок збільшення статутного капіталу ТОВ. За загальним висновком збільшення відбувалося пропорційно до частки учасника в статутному капіталі товариства та суми збільшення. Тобто, якщо статутний капітал ТОВ “Сопілка” становить 10 тис. грн, а його учасниками є два громадянина – Байда та Вовк, частки яких поділено порівну по 50 %, то номінальна частка кожного з учасників становить 5 тис. грн. Якщо ТОВ “Сопілка” хотіло збільшити статутний капітал на 10 тис. грн, то його учасники – громадяни Байда та Вовк, залишали свою частку по 50 %, що становить по 10 тис. грн у кожного учасника.

Згідно з ч. 2 ст. 18 Закону:

Кожний учасник має переважне право зробити додатковий вклад у межах суми збільшення статутного капіталу пропорційно до його частки у статутному капіталі. Треті особи та учасники товариства можуть зробити додаткові вклади після реалізації кожним учасником свого переважного права або відмови від реалізації такого права в межах різниці між сумою збільшення статутного капіталу та сумою внесених учасниками додаткових вкладів, лише якщо це передбачено рішенням загальних зборів учасників про залучення додаткових вкладів¹³.

Можна зробити висновок, що такий додатковий вклад є ніщо інше, як збільшення частки в статутному капіталі завдяки додатковим вкладам. При цьому перше речення ч. 2 ст. 18 Закону означає, що учасники мають переважне право внести додатковий вклад пропорційно своїй частці. Друге речення треба тлумачити так, що треті особи та учасники товариства можуть внести додаткові вклади, якщо: 1) це передбачено рішенням загальних зборів учасників про залучення додаткових вкладів; 2) такі додаткові вклади вносяться після реалізації кожним учасником свого переважного права або відмови від реалізації такого права в межах різниці між сумою збільшення статутного капіталу та сумою внесених учасниками додаткових вкладів.

¹¹ F Kübler and F Assmann, *Gesellschaftsrecht: Die privatrechtlichen Ordnungsstrukturen und Regelungsprobleme von Verbänden und Unternehmen* (Müller Verlag 2006) 267.

¹² Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. № 1576-XII <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>> (дата звернення: 04.05.2019).

¹³ Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (н 1).

Ірина Лукач

Суттєвим недоліком Закону є розмитість терміна “пропорційність”. Оскільки, якщо інші учасники відмовляться робити додатковий вклад, то учасник чи третя особа, що збирається його робити, можуть внести вклад лише пропорційно його частці. Але, якщо вони зроблять вклад, а інші ні, то його частка в статутному капіталі буде більше і пропорційність розмиється. Тобто, якщо статутний капітал ТОВ “Сопілка” становить 10 тис. грн, а його учасниками є два громадянина – Байда та Вовк, частки яких поділено порівну по 50 %, то номінальна частка кожного з учасників становить 5 тис. грн. Якщо ТОВ “Сопілка” хотіло збільшити статутний капітал на 10 тис. грн, а його учасник – громадянин Байда не зробить додатковий вклад у 5 тис. грн, а Вовк зробить, то пропорційність зміниться. Частка у статутному капіталі Байди буде 5 тис. грн, що у відсотковому еквіваленті становитиме 33,33 %, а Вовка – 10 тис. грн (66,67 %). Однак це суперечитиме пропорційності, тому що до збільшення статутного капіталу їхня частка була 50 % на 50 %, а після збільшення статутного капіталу вона суттєво змінилася.

Потрібно зазначити, що диспропорційність частки статутного капіталу та вкладу учасника має технічний бік проблеми, який становитиме небезпеку як для учасників товариства, так і для третіх осіб. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр) містить певну інформацію, що є загальнодоступною в електронному вигляді. З-поміж інших відомостей, що вносяться до Єдиного державного реєстру, ч. 2 ст. 9 Закону України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань”¹⁴ містить інформацію щодо засновників юридичної особи. Зокрема: 1) перелік засновників (учасників) юридичної особи: прізвище, ім’я, по батькові (за наявності), дата народження, країна громадянства, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), серія та номер паспорта, якщо засновник – фізична особа; найменування, країна резидентства, місцезнаходження та ідентифікаційний код, якщо засновник – юридична особа (п. 8); 2) розмір статутного (складеного) капіталу (пайового фонду) та розмір частки кожного із засновників (учасників) (п. 15).

Проте розмір такої частки виражається не у відсотках, а лише в гривнях. Якщо статутний капітал ТОВ “Сопілка” становить 10 тис. грн, а його учасниками є два громадянина – Байда та Вовк, частки яких поділено, то номінальна частка кожного з учасників становить 5 тис. грн, що відобра-

www.pravoua.com.ua

¹⁴ Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-IV <<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>> (дата звернення: 07.05.2019).

жається в Єдиному державному реєстрі. Відсоткового співвідношення Єдиний державний реєстр не містить. Таким чином, якщо учасники товариства вирішили поділити частку в статутному капіталі: 70 % – у Байди, у Вовка – 30 %, така інформація не буде відображена в Єдиному державному реєстрі, а будуть видні тільки їхні фактичні частки – по 5 тис. грн на кожного. Таким чином, для третіх осіб їх відсоткове співвідношення частки в статутному капіталі буде виглядати як 50 % у кожного учасника.

Проблему посилює той факт, що розмір частки в статутному капіталі, його відсоткове вираження та розмір статутного капіталу не входить до переліку обов'язкових відомостей, що вносять до статуту ТОВ. Згідно з ч. 5 ст. 11 Закону у статуті товариства зазначаються відомості про: '1) повне та скорочене (за наявності) найменування товариства; 2) органи управління товариством, їх компетенцію, порядок прийняття ними рішень; 3) порядок вступу до товариства та виходу з нього'¹⁵. Відповідно до ч. 6 цієї статті статут товариства може містити інші відомості, що не суперечать закону.

Відповідно до ч. 3 ст. 29 Закону 'кожен учасник товариства на загальних зборах учасників має кількість голосів, пропорційну до розміру його частки у статутному капіталі товариства, якщо інше не передбачено статутом'¹⁶. Але це, знов-таки, не відображається в Єдиному державному реєстрі, а для того, щоб третім особам перевірити реальний стан корпоративного управління та перерозподіл часток, їм потрібно просити статут товариства, що не є загальнодоступним, із Єдиного державного реєстру, що суттєво ускладнює процес доступу до нього.

Таким чином, якщо принцип пропорційності частки в статутному капіталі реальному внеску не буде дотримано ТОВ, треті особи не матимуть доступу до інформації про відсоткове співвідношення. Тут виникає як небезпека введення в оману контрагентів щодо реального стану речей в корпоративному управлінні товариства, так і можливих позовів щодо перерозподілу частки в межах самого ТОВ.

Отже, у ч. 2 ст. 18 Закону закладено внутрішню суперечність – неможливо збільшити статутний капітал завдяки додатковим внескам, якщо всі члени цього не зробили.

Частина 7 ст. 18 Закону частково вирішує цю проблему:

Статутом або одностайним рішенням загальних зборів учасників, в яких взяли участь всі учасники товариства, можуть встановлюватися інші строки для внесення додаткових вкладів, може встановлюватися можливість учасників вносити додаткові вклади без дотримання пропорцій

¹⁵ Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (н 1).

¹⁶ Там само.

Ірина Лукач

їхніх часток у статутному капіталі або право лише певних учасників вносити додаткові вклади, а також може бути виключений етап внесення додаткових вкладів лише тими учасниками товариства, які мають переважне право¹⁷.

Вочевидь, що положення ч. 2 ст. 18 Закону не можуть працювати без урахування ч. 7 цієї ж статті, а саме – проведення загальних зборів товариства. При цьому не зовсім реальною виглядає ситуація, коли пропорційність часток може не враховуватися, оскільки будуть виникати проблеми з державною реєстрацією внесення змін до розподілу часток у статутному капіталі, чи навіть можуть виникнути ризики рейдерських захоплень.

Згідно з ч. 5 ст. 17 Закону України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань” для державної реєстрації змін до відомостей про розмір статутного капіталу, розміри часток у статутному капіталі чи склад учасників ТОВ або товариства з додатковою відповідальністю (далі – ТДВ) подаються такі документи:

- 1) заява про державну реєстрацію змін до цих відомостей;
- 2) документ про сплату адміністративного збору;
- 3) один із таких відповідних документів:
 - а) рішення загальних зборів учасників товариства про визначення розміру статутного капіталу та розмірів часток учасників;
 - б) рішення загальних зборів учасників товариства про виключення учасника з товариства;
 - в) заява про вступ до товариства;
 - г) заява про вихід з товариства;
 - г) акт приймання-передачі частки (частини частки) у статутному капіталі товариства;
 - д) судові рішення, що набрало законної сили, про визначення розміру статутного капіталу товариства та розмірів часток учасників товариства;
 - е) судові рішення, що набрало законної сили, про стягнення з (повернення з володіння) відповідача частки (частини частки) у статутному капіталі товариства¹⁸.

Таким чином, якщо зміна пропорцій часток у статутному капіталі відбувається без узгодження з загальними зборами, виникає запитання, а який документ має подаватися для державної реєстрації змін? Оплата частки не є документом, який подається для підтвердження державної

¹⁷ Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (н 1).

¹⁸ Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (н 14).

реєстрації змін до відомостей про розмір статутного капіталу, розміри часток у статутному капіталі чи склад учасників ТОВ або ТДВ. Отже, без проведення загальних зборів товариства змінити пропорційність частки не вдасться. Проте, можливо, у товариства виникнуть проблеми зі скликанням загальних зборів.

До того ж згідно з ч. 9 ст. 18 Закону:

Протягом одного місяця з дати спливу строку для внесення додаткових вкладів, встановленого відповідно до цієї статті, загальні збори учасників товариства приймають рішення про:

- 1) затвердження результатів внесення додаткових вкладів учасниками товариства та/або третіми особами;
- 2) затвердження розмірів часток учасників товариства та їх номінальної вартості з урахуванням фактично внесених ними додаткових вкладів;
- 3) затвердження збільшеного розміру статутного капіталу товариства¹⁹.

Таким чином, зміни у пропорційності частки в статутному капіталі можуть робити тільки загальні збори, але на підставі попереднього одностайного рішення учасників чи положень статуту.

Водночас термін “додатковий вклад” було обрано не зовсім правильно. У німецькому праві є два терміни: внесок зі збільшення статутного капіталу та додаткові вклади. У разі збільшення статутного капіталу сума виплати внеску учасника обчислюється на основі номінальної вартості акції (ст. 14 Закону *GmbHG*). І зовсім інша конструкція – додаткові вклади. Стаття 26 Закону *GmbHG* передбачає, що статутом може бути визначено, крім номінальної вартості частки, вимогу до учасника внести додаткові вклади. Але додаткові вклади повинні бути внесені пропорційно до частки в статутному капіталі. Знов-таки, це суттєво відрізняється від омріяної деякими українськими практиками картини, що частка учасника не відповідає його частці в статутному капіталі.

Висновки. Принцип пропорційності частки в статутному капіталі ТОВ праву на управління містить важливе практичне завдання: його дотримання є запорукою інформативності реального вкладу учасника у співвідношення до можливості голосування на загальних зборах. Це дає можливість третім особам реально оцінити розподіл корпоративного управління в товаристві. І навпаки, нехтування цим принципом може призвести до зловживання як корпоративними правами, так і правами третіх осіб. Застосування принципу пропорційності порушено у Законі України “Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю”. Проблему посилює той факт, що є численні колізії як

¹⁹ Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю (н 1).

Ірина Лукач

у самому Законі, так і в його співвідношенні з Законом України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань”. З метою дотримання принципу пропорційності частки в статутному капіталі ТОВ праву на управління потрібно внести зміни до Закону, зокрема, викласти в такій редакції: ч. 2 ст. 14: “Вартість вкладу кожного учасника товариства повинна відповідати номінальній вартості його частки”; ч. 3 ст. 29: “Кожен учасник товариства на загальних зборах учасників має кількість голосів, пропорційну до розміру його частки у статутному капіталі товариства”.

REFERENCES

Bibliography

Authored books

1. Kübler F, Assmann *Gesellschaftsrecht: Die privatrechtlichen Ordnungsstrukturen und Regelungsprobleme von Verbänden und Unternehmen* (Müller Verlag 2006) (in German).
2. Lukach I, *Teoretychni problemy pravovoho rehuliuвання korporatyvnykh vidnosyn v Ukraini [Theoretical Issues of Legal Regulation of Corporate Relations in Ukraine]* (Lira-K 2015) (in Ukrainian).

Websites

3. Gesellschaft mit beschränkter Haftung (Deutschland) (*Wikipedia – Die freie Enzyklopädie*) <[https://de.wikipedia.org/wiki/Gesellschaft_mit_beschr%C3%A4nkte_Haftung_\(Deutschland\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Gesellschaft_mit_beschr%C3%A4nkte_Haftung_(Deutschland))> (accessed: 04.05.2019) (in German).
4. ‘Kilkist yurydychnykh osib za orhanizatsiino-pravovymy formamy hospodariuvannia’ [‘Number of Legal Entities by Business Incorporation Forms’] (*Derzhstat Ukrainy*, 1 kvitnia 2019 r.) <http://www.ukrstat.gov.ua/edrpoy/ukr/EDRPU_2019/ks_opfg/ks_opfg_0419.htm> (accessed: 04.05.2019) (in Ukrainian).
5. Daskaliuk O, ‘Equity and Management: novi mozhlyvosti dlia uchasnykiv tovarystv z obmezhenoiu vidpovidalnistiu’ [‘Equity and Management: New Opportunities for Members of Limited Liability Companies’] (*IuRYST & ZAKON*) <http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA011399> (accessed: 04.05.2019) (in Ukrainian).

Iryna Lukach

THE PRINCIPLE OF PROPORTIONALITY OF THE SHARE IN A LIMITED LIABILITY COMPANY’S AUTHORIZED CAPITAL TO THE RIGHT OF CONTROL

ABSTRACT. By the extent of its influence on a company, the adopted Law of Ukraine “On Limited Liability and Additional Liability Companies” (the Law) is comparable with the adoption of the Civil and Economic Codes of Ukraine in 2013, since a limited liability company (LLC) is the most popular business incorporation form in Ukraine which leaves

other competitors far behind. A set of positive innovations introduced by the Law must not go unmentioned. At the same time, it has brought an imbalance into the principle of proportionality of the share in an LLC's authorized capital.

The purpose of the article is to elucidate the principle of proportionality of the share in an LLC's authorized capital to the right of control in Ukrainian law.

If an LLC does not observe the principle of proportionality of the share in the authorized capital to a real contribution, third parties will not have access to information about the percentage ratio. Hence, there is a danger that contractors may be misled about the real state of affairs in a company's corporate governance, and a threat that claims may be filed for redistribution of shares within the LLC. Using a comparative logical method, the author compared the Ukrainian terminology concerning the share in the authorized capital with German legislation which is the closest to Ukrainian legislation, and made a conclusion that in the German legislation this principle is appropriately observed.

The principle of proportionality of the share in an LLC's authorized capital to the right of control comprises a fundamental practical task: its observance is the key in furnishing the appropriate information about a member's real contribution in terms of the voting capability at the general meeting. This enables third parties to realistically assess the distribution of corporate governance in a company. Conversely, if this principle is neglected, this can entail an abuse of corporate rights as well as third-party rights. The Law breaches the proportionality principle. This problem is aggravated by the fact that there are numerous conflicts in the Law proper and in its relation to the Law of Ukraine "On State Registration of Legal Entities, Individual Entrepreneurs and Public Formations". Changes to the Law are needed to ensure its compliance with the principle of proportionality of the share in an LLC's authorized capital to the right of control, namely, Part 2 of Article 14 should be reworded as follows: "The value of the contribution made by each member of the company should correspond to the nominal value of its share", and Part 3 of Article 29 as follows: "At the general members meeting each company member shall be entitled to the number of votes which is proportional to the size of this member's share in the authorized capital of the company."

KEYWORDS: limited liability company; share in the authorized capital; authorized capital; state registration of legal entities; business companies; members of limited liability company.